

Uchwała Nr RS/XV/1/VII/2026

Rady Synodalnej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP

z dnia 1 lipca 2026 r.

podjęta w porozumieniu z Konsystorzem Kościoła i Konferencją Biskupów

**w sprawie regulaminu prac zespołu przygotowawczego do spraw zbadania przypadków
skrzywdzenia o charakterze seksualnym poprzez działania osób działających w imieniu
Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP**

Na podstawie § 65 ust. 1 pkt 4 Zasadniczego Prawa Wewnętrznego Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP oraz § 1 ust. 2 uchwały Synodu Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP nr 26/2024/XV z dnia 19 października 2024 r. w sprawie kierunku działań związanych z przypadkami skrzywdzenia na tle seksualnym uchwala się, co następuje:

§ 1.

1. Powołuje się zespół przygotowawczy do spraw zbadania przypadków skrzywdzenia o charakterze seksualnym poprzez działania osób działających w imieniu Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP (dalej: zespół).
2. Zespół realizuje zadania wynikające z koncepcji prac nad zbadaniem przypadków skrzywdzenia o charakterze seksualnym poprzez działania duchownych i pracowników świeckich Kościoła, stanowiącej załącznik do uchwały Synodu Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP nr 26/2024/XV z dnia 19 października 2024 r. w sprawie kierunku działań związanych z przypadkami skrzywdzenia na tle seksualnym (dalej: koncepcja).
3. Zadania, o których mowa w ust. 2 obejmują przeprowadzenie wstępnych prac i zebranie świadectw, aby możliwe było oszacowanie zakresu i czasu koniecznego dla prac komisji, o której mowa w koncepcji, której zadaniem będzie przygotowanie raportu, który ma być kompleksowym opisem przypadków skrzywdzenia o charakterze seksualnym w Kościele Ewangelicko-Augsburskim w RP (dalej: Kościół).

§ 2.

1. Celami powołania zespołu są:
 - 1) stworzenie bezpiecznej przestrzeni kontaktu z osobami, które w przeszłości i obecnie doznały krzywdy o charakterze seksualnym w wyniku działania osób działających w imieniu Kościoła, tj. duchownych (osób ordynowanych) i świeckich pracowników Kościoła, a także członków władz Kościoła i jego jednostek organizacyjnych oraz innych osób działających z mandatu Kościoła (bez względu na tytuł prawny), takich

- jak zleceniobiorcy, ewangeliści, katecheci, wolontariusze, praktykanci, studenci teologii, osoby prowadzące spotkania parafialne lub zajęcia z dziećmi i młodzieżą;
- 2) kwerenda w archiwach Kościoła oraz innych dokumentach, w tym w teczkach osobowych, w zakresie koniecznym dla wyjaśnienia zgłoszonych przypadków.
 2. W zakres prac zespołu wchodzi zgłoszenia krzywdy o charakterze seksualnym dotyczące:
 - 1) osób do 15 roku życia;
 - 2) osób w wieku 15-18 lat;
 - 3) osób pełnoletnich.

§ 3.

1. W skład zespołu wchodzi:
 - 1) dwie osoby, które są niezależne od Kościoła – z głosem stanowiącym;
 - 2) jedna osoba spośród członków Kościoła, mająca wiedzę fachową na temat prawnej i faktycznej sytuacji w Kościele – w charakterze konsultanta (bez głosu stanowiącego).
2. Członkowie zespołu są powoływani i odwoływani przez Radę Synodalną w porozumieniu z Konsystorzem Kościoła.
3. Na pierwszym posiedzeniu zespół wybiera ze swego grona przewodniczącego i sekretarza.

§ 4.

1. Zespół prowadzi swoje działania poprzez:
 - 1) kampanię informacyjną we wszystkich parafiach Kościoła podającą do wiadomości, że zespół zbiera zgłoszenia osób skrzywdzonych;
 - 2) zebranie świadectw osób zgłaszających;
 - 3) kwerendę archiwalną w zakresie zgłoszonych przypadków.
2. Kościół jako całość oraz diecezje, parafie, diakonat oraz inne jednostki organizacyjne Kościoła, a także duchowni i pracownicy świeccy i inne osoby działające w imieniu Kościoła udzielają zespołowi wszelkiej niezbędnej pomocy w realizacji zadań, w tym w szczególności udzielają wyjaśnień i udzielają dostępu do posiadanej dokumentacji – w terminie wyznaczonym przez zespół.

§ 5.

1. Zespół przyjmuje zgłoszenia przypadków krzywdy o charakterze seksualnym w formie pisemnej, drogą elektroniczną (na adres e-mail podany przez zespół do publicznej wiadomości na stronach internetowych Kościoła) i ustnej (do protokołu).
2. Zespół dąży do ustalenia stanu faktycznego, daty lub okresu, którego dotyczy zgłoszenie, informacji o dowodach na okoliczności opisane w zgłoszeniu oraz innych informacji mogących stanowić uprawdopodobnienie okoliczności opisanych w zgłoszeniu.

3. Po otrzymaniu zgłoszenia zespół sprawdza, czy dotyczy ono zakresu prac zespołu i w razie ustalenia, że zgłoszenie dotyczy innych działań lub zachowań, które nie pozostają we właściwości zespołu, niezwłocznie przekazuje sprawę Biskupowi Kościoła do dalszego prowadzenia, w miarę możliwości w porozumieniu z osobą dokonującą zgłoszenia.
4. Jeśli zgłoszenie pozostaje we właściwości zespołu, zespół podejmuje w sprawie dalsze działania.

§ 6.

1. Zespół pracuje na posiedzeniach, zwoływanych przez przewodniczącego zespołu (stacjonarnie lub on-line).
2. Zespół pracuje na posiedzeniach w pełnym składzie.
3. Postępowanie przed zespołem ma charakter poufny.
4. Członkowie zespołu, protokolanci, Dyrektor Centrum, a także inne osoby odpowiedzialne za obsługę administracyjną zespołu, zobowiązani są do zachowania poufności co do wszystkich faktów poznanych w toku pracy zespołu i w związku z nimi, i przed podjęciem pracy podpisują oświadczenie, którego treścią jest zobowiązanie do zachowania poufności. Wzór oświadczenia o zachowaniu poufności stanowi załącznik nr 1 do regulaminu. Szczegółowe uregulowanie klauzuli poufności i skutków jej naruszenia zawiera umowa zawierana z daną osobą.
5. Obsługę administracyjną posiedzeń zespołu zapewnia Centrum Mediacji i Poradnictwa Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: Centrum), które także gromadzi i przechowuje dokumentację związaną z prowadzonymi postępowaniami, odrębnie od innej dokumentacji. Centrum może korzystać z infrastruktury Centralnego Archiwum Kościoła w Warszawie. Po zakończeniu prac zespołu dokumentacja przekazana zostanie przez zespół protokolarnie komisji, o której mowa w Koncepcji.
6. Informacje zawarte w dokumentach, stanowiące dane osobowe, podlegają ochronie na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.
7. Każde posiedzenie zespołu jest protokolowane przez członka zespołu lub godną zaufania osobę wskazaną przez Dyrektora Centrum. Protokół z posiedzenia zespołu podpisują wszyscy członkowie zespołu oraz protokolant, jeśli nie jest członkiem zespołu.

§ 7.

1. Jako dowód w postępowaniu przed zespołem należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. W szczególności w toku postępowania zespół może wysłuchać wyjaśnień osoby składającej zgłoszenie oraz zeznań świadków, a także przyjmować wyjaśnienia pisemne. W przypadku, gdy zgłoszenia nie dokonuje osoba pokrzywdzona, zespół winien dążyć do jej wysłuchania.

2. Przebieg postępowania przed zespołem jest dokumentowany przy wykorzystywaniu urządzeń technicznych rejestrujących dźwięk lub dźwięk i obraz.
3. Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego zespół ocenia zasadność dokonanego zgłoszenia oraz jego możliwą kwalifikację prawną. Członkowie zespołu z głosem stanowiącym dokonują tej oceny jednomyślnie.
4. Zespół powinien zakończyć postępowanie w terminie do 30 dni roboczych od daty wpływu zgłoszenia, a w uzasadnionych przypadkach zespół może wydłużyć ten termin do 3 miesięcy.
5. Po zakończeniu postępowania przed zespołem sporządzany jest protokół końcowy. Wzór protokołu stanowi załącznik nr 2 do regulaminu
6. Protokół końcowy zawiera:
 - 1) opis ustaleń faktycznych dokonanych przez zespół z podaniem dowodów;
 - 2) uzasadnienie stanowiska zespołu co do zasadności zgłoszenia;
 - 3) w przypadku uznania zgłoszenia za zasadne, rekomendacje w zakresie:
 - a. działań wspomagających osobę poszkodowaną,
 - b. działań organizacyjnych zmierzających do wyeliminowania przyczyn stwierdzonego nadużycia;
 - 4) w przypadku ustalenia, że zgłoszone nadużycie stanowi przestępstwo lub delikt dyscyplinarny w rozumieniu przepisów wewnętrznych Kościoła, który popełniła osoba, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, informację w tym zakresie w celu umożliwienia władzom Kościoła podjęcia stosownych działań prewencyjnych i dyscyplinarnych;
 - 5) w przypadku ustalenia, że dany przypadek objęty jest obowiązkiem zawiadomienia organu powołanego do ścigania przestępstw (art. 240 § 1 Kodeksu karnego), informację o złożeniu wymaganego zawiadomienia wraz z jego kopią;
 - 6) w przypadku, który nie pociąga za sobą prawnego obowiązku zgłoszenia organom ścigania, a stanowi przestępstwo lub wykroczenie w rozumieniu prawa powszechnego, informację czy osoba zgłaszająca wyraża wolę zawiadomienia organów ścigania oraz czy wyraża wolę skorzystania ze stosownej pomocy.
7. Protokół końcowy podpisują wszyscy członkowie zespołu.
8. Jeśli ustalone w toku postępowania okoliczności wskazują na zasadność udzielenia pomocy osobie pokrzywdzonej bez oczekiwania na sporządzenie protokołu końcowego, zespół zwraca się do Dyrektora Centrum o udzielenie takiej pomocy.
9. W każdym przypadku, gdy zespół rekomenduje lub zwraca się do Dyrektora Centrum o udzielenie pomocy osobie pokrzywdzonej, Dyrektor Centrum podejmuje niezwłoczne działania w celu udzielenia stosownej pomocy. Szczegółowy tryb udzielania pomocy przez Centrum określa odrębny regulamin, przyjęty na wniosek Dyrektora Centrum przez Radę Synodalną w porozumieniu z Konsystorzem.
10. W przypadku, gdy z rekomendacji zespołu wynika, że stosowne działania winny być podjęte przez inną niż Centrum jednostkę lub organ, jednostka ta lub organ podejmuje działania niezwłocznie, a na wniosek przewodniczącego zespołu informuje o podjętych działaniach.

§ 8.

1. Zespół na podstawie otrzymanych zgłoszeń przeprowadza kwerendę archiwalną w poszukiwaniu materiałów dotyczących danego przypadku.
2. W trakcie kwerendy zespół ma prawo dostępu do wszystkich dokumentów oraz sporządzania ich kopii. Kopie dokumentów archiwalnych wchodzi w skład dokumentacji prac zespołu.

§ 9.

1. Zespół winien zakończyć wszystkie postępowania w terminie 6 miesięcy od dnia pierwszego posiedzenia. W uzasadnionych przypadkach na wniosek zespołu Rada Synodalna działając w porozumieniu z Konsystorzem może przedłużyć prace zespołu o czas niezbędny do zakończenia prowadzonych postępowań.
2. Na zakończenie swoich prac zespół przekaze informację podsumowującą Konsystorzowi, Radzie Synodalnej oraz Konferencji Biskupów na temat liczby zebranych przypadków oraz ich charakteru.
3. W informacji podsumowującej należy uwzględnić wszystkie zgłoszenia, które wpłynęły do zespołu i zakończyły się sporządzeniem protokołu końcowego. Informacja podsumowująca winna być sporządzona tak, by była maksymalnie zanonimizowana, jeśli chodzi o dane pokrzywdzonych, a także sprawców, z wyjątkiem przypadków przekazanych organom ścigania oraz odpowiednim organom Kościoła, a także winna zawierać opis sposobu, w jaki udzielono pomocy osobom pokrzywdzonym.

§ 10.

Regulamin wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2026 r.

Sekretarz Rady Synodalnej

Prezes Synodu Kościoła

Łukasz Cieślak

ks. dr Adam Malina

.....
miejsce, data

OŚWIADCZENIE W ZAKRESIE POUFNOŚCI

Ja, niżej podpisany/podpisana

.....
legitymujący się dowodem osobistym nr jako
członek zespołu przygotowawczego do spraw zbadania przypadków skrzywdzenia o
charakterze seksualnym poprzez działania duchownych i osób działających w imieniu
Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP/ inna osoba uczestnicząca w pracach zespołu
zobowiązuje się do zachowania bezterminowo w tajemnicy wszystkich informacji
uzyskanych w trakcie wykonywania zadań, w szczególności danych osobowych oraz
informacji o charakterze wrażliwym.

.....
(podpis)

Protokół końcowy

1. Imię i nazwisko osoby dokonującej zgłoszenia oraz jej inne dane identyfikujące:

.....

2. Imię i nazwisko osoby wskazanej w zgłoszeniu jako dopuszczającej się niewłaściwych działań oraz jej inne dane identyfikujące:

.....

3. Relacja służbowa lub innej zależności między osobami wymienionymi w pkt 1 i pkt 2:

.....
.....
.....

4. Dokładny opis zachowań skutkujących dokonaniem zgłoszenia (ze wskazaniem: co się wydarzyło, gdzie zachowania te miały miejsce, kiedy do nich doszło, czy zachowania te miały charakter jednorazowy czy powtarzający się, a jeśli powtarzający się to jak długo trwały i z jaką częstotliwością, w jaki sposób niewłaściwe działania były realizowane, kto się ich dopuszczał, kto o nich wiedział):

.....
.....
.....

5. Dowody:

.....
.....
.....

6. Skutki zachowań będących przyczyną zgłoszenia dla osoby doświadczającej skrzywdzenia:

.....
.....
.....

7. Uzasadnienie stanowiska zespołu co do zasadności zgłoszenia:

.....
.....
.....

8. Rekomendacje zespołu co do działań wspomagających osobę poszkodowaną oraz działań organizacyjnych zmierzających do wyeliminowania przyczyn stwierdzonego nadużycia

.....
.....
.....

9. Informacje pozostałe o zgłoszeniu przypadku do władz Kościoła lub organów ścigania, a także co do zawiadomienia organów ścigania przez osobę dokonującą zgłoszenia:

.....
.....
.....

Podpisy członków zespołu: